Súd:	Okresný súd Galanta
Spisová značka:	15C/34/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2315200801
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Rastislav Jakubovič
ECLI:	ECLI:SK:OSGA:2015:2315200801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudcom JUDr. Rastislavom Jakubovičom, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Bratislava, Grösslingova č. 4, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh zamieta.

Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 17.9.2012 doručeným súdu dňa 27.9.2012 domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa, v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote a rozsudkom rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke z titulu majetkovej škody sumu 175,- Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 885,12 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Ďalej navrhovateľ v návrhu uviedol, že je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhla písomným podaním postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXX dlžníkom C. N., M.. XX.X.XXXX, pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo EX 70/2007. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku a predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Dunajská Streda, pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: 5201 012559. Navrhovateľ pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky spísal 18.5.2009 a podal exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa navrhovateľa v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, resp. od 1.12.2006 s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas

špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Skutkový dej bol zavŕšený doručením uznesenia o zmene exekútora navrhovateľovi zo dňa 6.10.2010. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 175,- Eur ako náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom (70,- Eur náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému; 40,- Eur udržiavanie a správu informačného systému; 50,- Eur administrácia listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom; 15,- Eur administratívne spracovanie urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s ich vyhotovením, poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania. Zároveň si navrhovateľ uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny postup súdu vystavil záujmy oprávneného riziku zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencie povinného. Navrhovateľ si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonnom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 885,12 Eur, teda 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 Eur. Exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 504 dní. Navrhovateľ v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. písomne požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody, odporca však do podania návrhu na žiadosť pozitívne nereagoval.

Odporca vo Vyjadrení k návrhu zo dňa 27.3.2013 okrem iného uviedla, že zo návrhu nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si navrhovateľ uplatňuje náhradu škody, keď v návrhu sa tieto tituly prelínajú a navrhovateľ jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu si uplatňuje nárok, pričom má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má napr. predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Dňa 23.4.2012 boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli okresnému súdu doručené návrhy, je zrejmé, že navrhovateľ ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, keď poškodený sa môže práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. K nesprávnemu úradnému postupu odporca uviedol, že v jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť a v takýchto prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného exekútora. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom stanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť navrhovateľa i nevyhnutnosť vykonať i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Odporca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn I. ÚS 16/02, v ktorom súd konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Navrhovateľ podľa názoru odporcu nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovane veci bez zbytočných prieťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len ústavný súd, preto nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup. V prípade, ak mala navrhovateľovi vzniknúť škoda práve

nesprávnym úradným postupom spočívajúcom v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote, vzniesol odporca námietku premlčania tohto nároku, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009. Navrhovateľ vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, pričom neuvádza, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk a paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Navrhovateľ by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musela produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok a navrhovateľ nepreukázal jednak vznik škody a ani výšku škody. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odporca uviedol, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba, pričom navrhovateľ poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované, a taktiež navrhovateľ nespresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením, čo z uvedeného návrhu nevyplýva, preto odporca nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci, navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb, a v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie navrhovateľa, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade navrhovateľa automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri jej spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite a súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva navrhovateľa už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce a vylučuje možnosť priznania prípadného nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Na základe uvedených skutočností odporca zastáva názor, že navrhovateľ nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu. Pre nepreukázanie splnenia základných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. odporca považuje návrh za právne neopodstatnený a žiada, aby ho súd v celom rozsahu zamietol a odporcovi priznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ sa v stanovisku k vyjadreniu odporcu zo dňa 7.6.2013 doručenom súdu dňa 21.6.2013 vyjadrila k jednotlivým námietkam odporcu, pričom sa odvolávala na skutočnosti uvedené v návrhu na začatie konania a rozšírila právnu argumentáciu. Doplnila, že štátny orgán musí vo veci konať aj bez urgencií a sťažností účastníka konania, ak mu v tom nebránia objektívne prekážky (ide o zákonný príkaz). Preto je pre existenciu prieťahov v konaní, porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, ako aj pre nečinnosť súdu, právne irelevantné zaoberať sa typom a počtom urgencií a sťažností. Navrhovateľ poprel, že by maril predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Aby vylúčil pochybnosti o výške nároku, na preukázanie výšky majetkovej škody, zadal spracovanie znaleckého posudku Znaleckému ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave. Navrhovateľ odmietol vykreslenie jeho podnikateľských aktivít uvedené odporcom.

Krajský súd v Trnave rozhodol o tom, že sudcovia Okresného súdu v Dunajskej Strede sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 8C/175/2012 a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. Okresný súd Galanta uznesením č.k. 25C/10/2013-68 zo dňa 9.12.2014 návrhy pôvodne vedené na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 8C/175/2012 vylúčil na samostatné konania.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 8.12.2015, pričom osobne na pojednávania nezúčastnil ani jeden u účastníkov konania. Právny zástupca navrhovateľa ospravedlnil svoju neúčasť s tým, že pojednávanie žiada odročiť nakoľko nevie predvolanie identifikovať, nakoľko na ňom nebola uvedená

jeho značka. Odporca svoju neúčasť ospravedlnil a zároveň vyjadril súhlas, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s podstatným obsahom návrhu zo dňa 17.9.2012, Vyjadrenia odporcu zo dňa 27.3.2013, stanoviskom navrhovateľa zo dňa 7.6.2013 v časti, v ktorej sa vzťahuje k prejednávanej veci, so znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Dunajská Streda spisová značka 6Er/16/2007.

Z obsahu spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6Er/16/2007 súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný 9.1.2007 (súdnej exekútorke Mgr. Kataríne Baňarovej). Dňa 19.1.2007 podala súdna exekútorka na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej POHOTOVOSŤ, s.r.o. proti povinnému C. N. na vymoženie istiny 25 320,- Sk s prísl. (exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s. sp. zn. SR 2372/06 zo dňa 6.7.2006). Poverenie bolo vydané dňa 2.2.2007 pod č. 5201 012559. Navrhovateľ ako oprávnený podaním zo dňa 18.5.2009 doručeným súdu dňa 25.5.2009 navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu Bratislava, Záhradnícka č. 62. Výzvou zo dňa 10.11.2009 vyzval Okresný súd Dunajská Streda poverenú exekútorku Mgr. Katarínu Baňarovú, aby sa v lehote 10 dní vyjadrila k návrhu na zmenu exekútora a predložila špecifikáciu nevyhnutných trov doterajšej exekúcie, ak ich žiada priznať. Podaním zo dňa 24.11.2009, doručeným dňa 26.11.2009 súdna exekútorka oznámila Okresnému súdu Dunajská Streda stanovisko k návrhu na zmenu exekútora a výšku trov exekúcie. Spolu so stanoviskom bol súdu predložený aj originál exekučného spisu. Následne Okresný súd Dunajská Streda súdnu exekútorku výzvou zo dňa 8.12.2009 vyzval na podrobnú časovú špecifikáciu jednotlivých vyúčtovaných úkonov. Na predmetnú výzvu súdna exekútorka reagovala podaním zo dňa 14.1.2010, doručeným súdu dňa 19.1.2010. Po doručení uvedeného podania Okresný súd Dunajské Streda uznesením č.k. 6Er/16/2007-20 zo dňa 6.10.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a rozhodol o trovách exekúcie. Toho času exekučné konanie nie je ešte právoplatne ukončené.

Zo znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislava č. 1/2014 vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy nasledovne:
- žaloby NZP a NP spolu 30,76 Eur,
- žaloby ZE spolu 31,68 Eur.

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu a stanoviska navrhovateľa súd vychádzal z jeho obsahu. Právne posúdenie zistených okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora

štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1.6.2010, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1.6.2010, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Súd sa ako s prvou vyporiadal s námietkou odporcu, že návrh bol podaný predčasne. Navrhovateľ sa podaním adresovaným priamo odporcovi a doručeným dňa 23.4.2012 domáhal v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z. predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním návrhu nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že námietka odporcu nie je dôvodná. Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo strany odporcu uspokojený nebol.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Súd preto zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd vychádzal zo zistení, že exekučné konanie bolo začaté na návrh oprávneného zo dňa 9.12.2006 podaný na Exekútorskom úrade Mgr. Kataríny Baňarovej dňa 9.1.2007, pričom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 19.1.2007. S ohľadom na znenie intertemporálneho ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku sa na takého konanie vzťahovala právna úprava platná od 1.9.2005

Navrhovateľ si v konaní uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá majetková škoda a nemajetková ujma mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnom konaní vedenom pod spisovou značkou 6Er/16/2007. Nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora súd pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Odporca sa bránil v konaní tvrdením, že vzhľadom na povahu rozhodnutia o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo a nevyhnutnosť vykonať aj iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci, než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodrazí. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejne moci smeruje.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok navrhovateľa na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda za neopodstatnený. Dňa 25.5.2009 bol Okresnému súdu Dunajská Streda doručený návrh na zmenu súdneho exekútora a súd dňa 6.10.2010 rozhodol o zmene exekútora. Súd síce rozhodol po 499 dňoch od doručenia žiadosti, v konaní však nebol nečinný, konal priebežne, pričom bolo nevyhnutné vyzvať súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora a vyčíslenie trov exekúcie.

Ohľadne prípadného prieťahu sa neviedlo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností a ukladať súdu zákonodarcom lehotu je riešenie, ktoré nemôže dostatočne zohľadňovať okolnosti toho ktorého prípadu. Správne a zákonné je, aby bolo vydané spravodlivé rozhodnutie, prípadne i po lehote, než nespravodlivé v zákonnej lehote. K rozhodnutiu o zmene exekútora sú potrebné podklady od

pôvodného exekútora a bez potrebných podkladov nie je možné včas rozhodnúť. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov a po ich doručení bolo vo veci rozhodnuté. Navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas tejto doby bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, viedla k strate jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. Nepochybne o žiadosti zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté. Ako v obdobnej veci už konštatoval Krajský súd Trnava v rozhodnutí sp. zn. 24Co/278/2014 z 22.10.2014 všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/20003 Z. z. až v prípade, ak o existencií prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobkyne na prieťahy, v dôsledku žiadostí o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmavaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy navrhovateľ napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Podľa názoru súdu sa navrhovateľovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnej veci vznikla akákoľvek majetková škoda, či ujma. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Navrhovateľ si uplatnil nárok na náhradu nákladov spojených so správou a udržateľnosťou pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikoval (napr. koľko zamestnancov informačného systému spravovalo pohľadávky dlžníkov, aký počet pohľadávok spravoval pomocou informačného systému, kto spravoval a udržiaval informačný systém a za akú odmenu, kedy a akú komunikáciu vyvíjala s pôvodným súdnym exekútorom, aké a kedy posielal urgencie exekučnému súdu), keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný už tým, že nesplnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. Znamená to, že vznik nákladov navrhovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní na správu a udržateľnosť pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnej veci. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu. Navrhovateľ svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v návrhu všeobecne popísané nijako nezdokladoval a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. Za relevantný dôkaz súd nepovažoval ani predložený znalecký posudok, keďže je zrejmé, že tento nebol vypracovaný v súvislosti s konkrétnym konaním týkajúcim sa konkrétnej vymáhanej pohľadávky, ale vychádzal zo všeobecných údajov. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, rovnako ako pri vzniku majetkovej škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Nemajetková ujma automaticky nezávisí len od nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od vyššie uvedených skutočností, na základe ktorých nevidel súd dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je

objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Ďalej nepochybne navrhovateľovi musela byť všeobecne známa vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený a nepostačuje, ak je len sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina vzniku škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu, čo v súdenom spore nebolo preukázané. Preto, ak by aj navrhovateľovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnej veci.

V konaní odporca vzniesol námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009. O takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko návrh na zmenu súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 25.5.2009, a preto sa súd vznesenou námietkou premlčania nezaoberal.

Všetky vyššie konštatované skutočnosti, a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalovanej ako v plnom rozsahu úspešnému účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania. Nakoľko však súd nemal preukázané, že by jej v konaní nejaké trovy vznikli, ich náhradu žalovanej nepriznal.
Súd zamietol návrh na začatie konania v celom rozsahu, nakoľko navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno - nepreukázal dôvodnosť a opodstatnenosť uplatnenej pohľadávky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice. Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier;
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci;

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a);
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.